

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 november 2007

WETSVOORSTEL

**in tot wijziging van artikel 216bis van het
Wetboek van strafvordering, alsook van de
wetten betreffende de politie over het
wegverkeer, gecoördineerd op
16 maart 1968, teneinde het openbaar
ministerie de mogelijkheid te bieden inzake
verkeersovertredingen een alternatieve
maatregel voor te stellen, in plaats van de
gebruikelijke gerechtelijke vervolging**

(ingedien door mevrouw Valérie De Bue en
de heren François Bellot en
Daniel Bacquelaine)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 novembre 2007

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 216bis du Code
d'instruction criminelle ainsi que les lois
relatives à la police de la circulation routière,
coordonnées le 16 mars 1968, en vue de
permettre au ministère public de proposer
une réponse alternative aux poursuites
judiciaires traditionnelles en matière de
roulage**

(déposée par Mme Valérie De Bue et
MM. François Bellot et Daniel Bacquelaine)

0430

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>DOC 52 0000/000</i> :
	<i>Document parlementaire de la 52ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
	<i>QRVA</i> :
	<i>Questions et Réponses écrites</i>
	<i>CRIV</i> :
	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
	<i>CRABV</i> :
	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
	<i>CRIV</i> :
	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>Séance plénière</i>
	<i>COM</i> :
	<i>Réunion de commission</i>
	<i>MOT</i> :
	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

SAMENVATTING

Op grond van dit wetsvoorstel zou de procureur des Konings een andere gerechtelijke sanctie dan vervolging kunnen opleggen wegens verkeersovertredingen als bedoeld in de gecoördineerde wetten van 16 maart 1968 en het koninklijk besluit van 1 december 1975, alsook wegens overtredingen als bedoeld in de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

Voorts vinden de indieners dat een eventueel akkoord tussen verzekeringsmaatschappijen en de daaruit voortvloeiende seponering van een dossier er niet systematisch toe mag leiden dat geen gevolg wordt gegeven aan soms behoorlijk ernstige verkeersovertredingen.

Wie een verkeersovertreding begaat, zal dus kunnen kiezen tussen gerechtelijke vervolging of een opleiding, op eigen kosten. In geval van verkeersovertredingen zonder lichamelijke schade kan de procureur des Konings louter een terechtwijzing uitspreken.

Dit wetsvoorstel strekt tot instelling van het ambt van afgevaardigde van de procureur des Konings, met als taak de procureur bij te staan bij de selectie van de dossiers en de follow-up van de procedure. Een en ander vereist een aanpassing van het Gerechtelijk Wetboek.

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à permettre au procureur du Roi de recourir à une réponse judiciaire alternative aux poursuites pour les infractions de roulage reprises dans les lois coordonnées du 16 mars 1968 et l'arrêté royal du 1er décembre 1975 ainsi que pour des infractions à la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire en matière de véhicules automoteurs.

Les auteurs estiment par ailleurs que le fait qu'un accord intervienne entre compagnies d'assurance ne doit pas systématiquement, par le biais du classement sans suites, impliquer l'absence de réponse à des infractions qui revêtent parfois une certaine gravité.

L'auteur d'infractions de roulage se verra donc laisser le choix entre des poursuites judiciaires et une formation, à ses frais. Au cas où l'infraction n'aurait pas causé de dommage corporel, le procureur du Roi pourra procéder à un simple rappel à la loi.

La proposition entend consacrer la fonction de délégué du procureur du Roi, chargé d'assister celui-ci dans la sélection des dossiers et le suivi de la procédure en adaptant à cette fin le Code judiciaire.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst van wetsvoorstel DOC 51 0154/001 deels over.

De indieners van dit wetsvoorstel stellen voor de procureur des Konings de mogelijkheid te bieden om, ter vervanging van de gebruikelijke gerechtelijke vervolging, een andere gerechtelijke sanctie op te leggen wegens verkeersovertredingen die onder meer zijn opgenomen in de gecoördineerde wetten van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, alsook in het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

De voorgestelde sanctie heeft meer bepaald betrekking op snelheidsovertredingen, rijden onder invloed (alcohol en/of drugs), mobiel telefoneren tijdens het rijden, onverzekerde rijden, het rijden met omgekakte voertuigen, alsook op agressief rijgedrag. Voor die overtredingen zal de procureur des Konings de overtreder een alternatieve maatregel kunnen voorstellen, zoals het volgen van een opleiding om hem bewust te maken van het aspect «verkeersveiligheid», of kan hij hem terechtwijzen.

De voorgestelde procedure heeft een vrij ruime toepassingssfeer, maar die moet dan ook een echt alternatief bieden voor de «klassieke» straffen, die de overtreder niet echt inzicht geven in zijn verantwoordelijkheid terzake.

Het ligt in de bedoeling van de indieners om de minister van Justitie, het college van procureurs-generaal, de procureurs-generaal en de procureurs des Konings in de mogelijkheid te stellen te bepalen welke overtredingen prioriterend onder de voorgestelde procedure moeten vallen. Het komt derhalve het openbaar ministerie toe terzake de prioriteiten voor een coherent vervolgingsbeleid te bepalen.

Kennelijk zou een interne richtlijn van de procureurs-generaal thans de parketten van de rechtbanken immers aanmanen verkeersovertredingen met schade te seponeren, indien de betrokken verzekерingsmaatschappijen het onderling eens zijn geworden over een schaderegeling. De indieners vinden dat jammer, want daardoor zou een akkoord tussen verzekeringsmaatschappijen de seponering tot gevolg hebben van overtredingen die soms vrij ernstig kunnen zijn, met name omdat zij lichamelijke of materiële schade hebben veroorzaakt. Tegelijkertijd zou een minder zware overtreding, dat wil zeggen zonder enige schade, wél aanleiding kunnen geven tot vervolging.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend partiellement le texte de la proposition de loi DOC 51 0154/001.

Les auteurs proposent de permettre au procureur du Roi de recourir à une réponse judiciaire alternative aux poursuites pour les infractions de roulage, reprises entre autres dans les lois coordonnées du 16 mars 1968 relatives à la police de circulation routière et l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière.

Cela concerne plus particulièrement les excès de vitesse, la conduite sous influence (alcool et drogue), l'usage d'un téléphone portable en conduisant, le défaut d'assurance, les véhicules trafiqués mais aussi le comportement agressif au volant. Le procureur du Roi pourra, pour ces infractions, proposer une mesure alternative, telle qu'une formation de sensibilisation à la sécurité routière ou un rappel à la loi.

Le champ d'application de la procédure proposé est relativement large. Cette dernière doit constituer une véritable alternative aux sanctions classiques qui ne permettent pas de responsabiliser de manière effective le contrevenant.

Les auteurs ont voulu laisser la possibilité au ministre de la Justice, au collège des procureurs généraux, aux procureurs généraux ainsi qu'aux procureurs du Roi de déterminer les comportements qui devront faire l'objet, en priorité, de cette alternative. Dès lors, il reviendra au ministère public d'élaborer les priorités d'une politique criminelle cohérente en la matière.

En effet, il semble que, à l'heure actuelle, une directive interne des procureurs généraux enjoint les parquets d'instance de classer sans suite les infractions de roulage ayant provoqué un dommage si un accord est intervenu entre les compagnies d'assurance sur l'indemnisation. Les auteurs estiment que cette situation est regrettable car une infraction d'une certaine gravité ayant causé un dommage corporel ou matériel serait classée sans suite en raison d'un accord entre compagnies d'assurances. Alors qu'une infraction de moindre gravité n'ayant entraîné aucun dommage pourrait, elle, entraîner des poursuites.

Op grond van de voorgestelde formulering kan het parket een opleiding voorstellen, zelfs al hebben de verzekeringsmaatschappijen reeds een akkoord bereikt. Daardoor kan het openbaar ministerie die overtredingen op dezelfde wijze behandelen als de andere.

Thans is niet voorzien in een specifieke strafbaarstelling inzake agressief rijgedrag. Met de voorgestelde formulering kan een dergelijk rijgedrag op een andere wijze worden tegengegaan.

Voor de beteugeling van die agressiviteit zal gebruik worden gemaakt van de voorschriften inzake het wegverkeer; het betreft dus voornamelijk overtredingen van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, en van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

In dat verband heeft de toenmalige minister van Justitie Marc Verwilghen op 20 juli 2000 een richtlijn inzake verkeersagressie uitgevaardigd. Volgens die richtlijn moeten «agressieve verkeersovertredingen in het kader van de verkeersregels» worden begrepen als volgt: «elke overtreding van het koninklijk besluit van 1 december 1975 [...] die wetens is begaan en wordt gekenmerkt door het oogmerk aan anderen schade te berokkenen of het normale besturen van hun voertuig te verstören [, alsook elke] overtreding van dezelfde regels die wetens is begaan in omstandigheden die dermate gevaarlijk zijn dat de dader zich bewust had moeten zijn van het risico dat hij aan derden schade had kunnen berokkenen of het normale besturen van het voertuig door de weggebruiker had kunnen verstören, zelfs als die gevallen zich niet hebben voorgedaan».

In de praktijk zou de overtreder zelf mogen kiezen tussen gerechtelijke vervolging en een opleiding, op eigen kosten. Die opleiding zou kunnen worden verstrekt door het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV) of door instanties zoals de rijschool *Gentleman Driver School*. Wanneer de overtreder de opleiding heeft afgerond, vervalt de strafvordering. Voor de minder ernstige overtredingen kan de procureur des Konings een terechtwijzing uitspreken.

De selectie van de dossiers zou worden gemaakt door de procureur des Konings, die de overtreder uitnodigt op een onderhoud met een afgevaardigde van de procureur des Konings; aan welke bekwaamheidsvereisten die afgevaardigde moet voldoen, zal bij koninklijk besluit worden vastgelegd. Hoe dan ook zal hij in het bezit moeten zijn van een diploma van niveau B of evenwaardig en beschikken over een gedegen beroepservaring – bijvoorbeeld vijf jaar – op het stuk van sociale

La formulation proposée donne la possibilité au parquet de proposer une formation, même si un accord est intervenu entre les compagnies d'assurance, et ce faisant permet au ministère public de traiter ces infractions sur un pied d'égalité.

Actuellement, les comportements agressifs au volant ne font pas l'objet d'une incrimination spécifique. La formulation proposée permet d'envisager une réponse alternative pour ces comportements.

En effet, l'agressivité dans le cadre des règles de la circulation routière sera concernée. Il s'agit principalement des infractions aux lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968, et à l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière.

À cet égard, le ministre de la Justice de l'époque, Marc Verwilghen, a pris une directive relative à l'agressivité dans la circulation routière. Selon cette directive du 20 juillet 2000, il faut entendre par infraction à caractère agressif commise dans le cadre des règles de circulation routière, toute infraction à l'arrêté royal du 1er décembre 1975 commise sciemment et caractérisée par l'intention de causer un dommage à autrui ou de perturber la conduite normale de son véhicule ainsi que toute infraction à ces mêmes règles commise sciemment dans des circonstances à ce point dangereuses que l'auteur aurait dû être conscient des risques de causer un dommage à autrui ou de perturber la conduite normale de l'usager, et ce même si ces conséquences ne se sont pas produites.

Concrètement, le choix est laissé à l'auteur de l'infraction entre les poursuites judiciaires et une formation, à ses frais. Cette formation pourrait être donnée par l'Institut belge de la sécurité routière (IBSR) ou des institutions telles que l'école de conduite *Gentleman Driver School*. Une fois la formation achevée, l'action publique serait éteinte. Pour les infractions moins graves, le procureur du Roi pourra procéder à un rappel à la loi.

La sélection des dossiers sera effectuée par le procureur du Roi qui invitera l'auteur de l'infraction à s'entretenir avec un délégué du procureur du Roi dont le profil sera déterminé par arrêté royal. Il devra en tout cas être titulaire d'un diplôme de niveau B ou équivalent et justifier d'une expérience certaine, de cinq ans par exemple, dans les relations sociales et humaines. À l'issue de cet entretien, il reviendra à l'auteur de l'infraction de poser un choix: soit il opte pour les poursuites judi-

en menselijke relaties. Na dat onderhoud staat de overtreder voor de keuze: ofwel kiest hij voor de gebruikelijke gerechtelijke vervolging, ofwel verbindt hij zich ertoe de opleiding te volgen die hem wordt voorgesteld.

De opleiding, waarvan de kostprijs ten laste komt van de betrokkenen, moet idealiter uit een theoretisch en een praktisch onderdeel bestaan. Het theoretische gedeelte moet onder andere betrekking hebben op de volgende punten: bewustwording van de risico's, de weerslag van de inname van bepaalde substanties op het rijgedrag, de gevaren van overdreven snelheid, vermoeidheid achter het stuur, de druk van stress, het dragen van de veiligheidsgordel, de analyse van rijgedrag en rijstijl, het waarnemings- en anticipatievermogen, de reacties en de reflexen. Dit theoretische gedeelte zou eveneens een technisch onderdeel omvatten, ter oprichting van begrippen als vaste wegligging, remafstand, kinetische energie of middelpuntvliedende kracht. Zoals de *Gentleman Driver School* aangeeft, moet de betrokkenen met dat deel van de opleiding tot het besluit komen dat volkomen beheersing van een voertuig niet bestaat. Met het praktische gedeelte van de opleiding zou de overtreder zijn rijstijl en zijn gedrag op de weg onmiddellijk moeten kunnen evalueren. Dit praktisch gedeelte mag de betrokkenen geenszins de indruk geven dat hij voortaan over reflexen beschikt om alle situaties aan te kunnen, wel integendeel: met dat gedeelte behoort bij hem het besef te groeien van hoe hij zich echt achter het stuur gedraagt en welk gevaar hij de andere weggebruikers heeft doen lopen.

In het arrondissement Marche-en-Famenne heeft de procureur des Konings in 2002 een dergelijk proefproject met alternatieve straffen opgezet voor verkeersovertreders tussen 16 en 40 jaar. Wie het verkeersreglement met voeten had getreden, moest daarbij kiezen tussen de gebruikelijke gerechtelijke vervolging (met geldboete en strafblad) dan wel een educatieve straf, bestaande uit enkele uren verkeersopvoeding en enkele stage-uren defensief rijgedrag. Gelet op het gebrek aan middelen van de federale overheid om dat soort van initiatieven te steunen, heeft de procureur partners gevonden, met name de bestendige deputatie van de provincie Luxemburg, het BIVV (afdeling *Driver Improvement*) en de *Gentleman Driver School*. Na één jaar heeft men vastgesteld dat 90% van de overreders de alternatieve straf heeft gekozen.

Dat initiatief en dit wetsvoorstel stroken volledig met de doelstellingen die de regering ter gelegenheid van de tweede Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid in maart 2007 heeft geformuleerd. In de 51e zittingsperiode heeft de paarse regering-Verhofstadt immers nogmaals bevestigd dat ze het aantal doden op onze

ciaires classiques, soit il s'engage à suivre la formation qui lui est proposée.

Le coût de la formation est à charge de l'intéressé et devra idéalement comprendre une partie théorique et une partie pratique. La partie théorique devra notamment porter sur les points suivants: la prise de conscience des risques, les conséquences sur la conduite de la consommation de certaines substances, les dangers liés à une conduite excessivement rapide, la fatigue au volant, la pression du stress, le port de la ceinture de sécurité, l'analyse du comportement et des styles de conduite, l'observation, l'anticipation, la réaction et les réflexes. Cette partie théorique comprendrait également un volet technique destiné à réactualiser des notions telles que la notion d'adhérence, la distance de freinage, l'énergie cinétique ou encore la force centrifuge. Cette partie de la formation doit aboutir, comme l'indique la *Gentleman Driver School*, à la conclusion que la maîtrise totale d'un véhicule n'existe pas. La partie pratique de la formation devrait permettre à l'auteur de l'infraction d'évaluer immédiatement son style de conduite et son comportement routier. Cette partie pratique ne peut en aucun cas donner l'impression à l'intéressé qu'il disposera désormais des réflexes adaptés à toutes les situations mais doit lui permettre de prendre conscience de la réalité de son comportement au volant et du danger qu'il a fait courir aux autres usagers de la route.

Dans l'arrondissement de Marche-en-Famenne, le procureur du Roi a lancé en 2002 un projet pilote de ce type sur les peines alternatives pour les délinquants de la route entre 16 et 40 ans. En effet, les contrevenants au Code de la route ont été placés devant le choix entre les poursuites classiques avec amende et casier judiciaire ou une peine éducative, soit quelques heures d'éducation routière et quelques heures de stage de conduite défensive. Faute de moyens des autorités fédérales pour appuyer ce type d'initiatives, le procureur a trouvé des partenaires: la députation permanente de la province du Luxembourg, l'IBSR (*division Driver Improvement*) et la *Gentleman Driver School*. Après un an, on a constaté que 90% des contrevenants ont choisi la peine alternative.

Cette initiative, ainsi que la présente proposition, cadrent pleinement avec les objectifs formulés par le gouvernement lors de la deuxième édition des États généraux de la sécurité routière en mars 2007. En effet, le gouvernement Verhofstadt II (durant la législature 51) a réaffirmé sa volonté de diminuer le nombre de morts

wegen wil doen dalen; tegen 2015 zouden er geen 500 verkeersdoden per jaar meer mogen zijn. Sinds de eerste Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid in 2001 is een daling van het aantal doden vastgesteld: in 2006 waren er immers 1.000 doden, terwijl het er in 1998-2000 1.500 per jaar waren. Ondanks die inspanningen blijft België slecht scoren in vergelijking met het Europees gemiddelde.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel te voorzien in alternatieve gerechtelijke sancties om de overtreders te betrekken bij een responsabilisering- en sensibiliseringsprogramma op het stuk van de verkeersveiligheid. De voorkeur moet worden gegeven aan de alternatieve maatregelen, want de gebruikelijke veroordelingen voor verkeersovertredingen hebben slechts een beperkte invloed op de gewoonten en de gedragingen van de bestuurders. Doordat het in een educatieve sanctie voorziet, werkt dit wetsvoorstel preventief én repressief.

De strafbemiddelingsprocedure biedt niet het gepaste raamwerk voor de hier beoogde gerechtelijke aanpak, omdat die hoofdzakelijk tot doel heeft een overtreder en een slachtoffer samen te brengen. Met het oog daarop behelst die procedure vier vormen van herstelstraffen. In de bij dit wetsvoorstel bedoelde aangelegenheden is er evenwel niet systematisch sprake van een geïdentificeerd slachtoffer. Automatisch kiezen voor strafbemiddeling ten aanzien van de verkeersdelinquenten zou volgens de indieners van dit wetsvoorstel neerkomen op een uitholling van die procedure.

sur nos routes et d'atteindre moins de 500 morts par an d'ici à 2015. Depuis les premiers États généraux en 2001, une diminution du nombre de tués est constatée. En effet, en 2006, on comptait 1.000 morts contre 1.500 en 1998-2000. Malgré ces efforts, la Belgique reste un mauvais élève si l'on compare ces résultats à la moyenne européenne.

L'objectif de cette proposition est de mettre en place une réponse judiciaire alternative permettant de responsabiliser et sensibiliser à la sécurité routière. Il convient de privilégier les mesures alternatives car les condamnations classiques en matière de roulage n'ont qu'un impact limité sur les habitudes et comportements des conducteurs. En recourant à une sanction éducative, nous nous situons au carrefour de la prévention et de la répression.

Le cadre de la médiation pénale ne constitue pas le mode de traitement adéquat de cette réponse judiciaire. En effet, la procédure de médiation pénale a pour but principal de mettre en présence un auteur et une victime. C'est dans ce cadre qu'elle prévoit quatre types de sanctions réparatrices. Or, dans les matières visées par la proposition de loi, il n'y a pas systématiquement de victime identifiée. Faire une application automatique de la médiation pénale pour les délinquants routiers constituerait, selon les auteurs de la proposition de loi, un détournement de cette procédure.

Valérie DE BUE (MR)
 François BELLOT (MR)
 Daniel BACQUELAINE (MR)

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK I****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Wijzigingen van het Wetboek van strafvordering****Art. 2**

Artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 28 juni 1984, wordt artikel 216bis/1.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 216bis/2 ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 216bis/2. — § 1. De procureur des Konings kan in de volgende gevallen de dader van het misdrijf verzoeken op eigen kosten een bepaalde opleiding van ten hoogste 30 uur te volgen binnen een door hem vastgestelde termijn of kan een terechtwijzing uitspreken:

1° wanneer de betrokkenen gebruik heeft gemaakt van voertuigen, onderdelen of veiligheidstoebehoren ervan die niet in overeenstemming zijn met de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig voor vervoer te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen, of met de uitvoeringsbesluiten van die wet;

2° wanneer de betrokkenen een misdrijf heeft gepleegd ten aanzien van de bepalingen van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968;

3° wanneer de betrokkenen een misdrijf heeft gepleegd ten aanzien van de bepalingen van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer;

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE PREMIER****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Modifications du Code d'instruction criminelle****Art. 2**

L'article 216bis du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 28 juin 1984, devient l'article 216bis/1.

Art. 3

Un article 216bis/2, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 216bis/2. — § 1er. Le procureur du Roi peut inviter l'auteur de l'infraction à suivre une formation déterminée, à ses frais, d'une durée de 30 heures au plus dans le délai qu'il fixe ou procéder à un rappel à la loi dans les cas suivants:

1° l'intéressé a utilisé des véhicules, éléments de véhicules ou accessoires de sécurité non conformes à la loi du 21 juin 1985 relative aux conditions techniques auxquelles doivent répondre tout véhicule de transport par terre, ses éléments ainsi que les accessoires de sécurité et à ses arrêtés d'exécution;

2° l'intéressé a commis une infraction aux dispositions des lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968;

3° l'intéressé a commis une infraction aux dispositions de l'arrêté royal du 1er décembre 1975 portant règlement général sur la police de la circulation routière;

4° wanneer de betrokkenen een misdrijf heeft gepleegd dat is bedoeld in artikel 22 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekeringsmaatschappijen inzake motorrijtuigen.

De procureur des Konings kan maar een terechtwijzing uitspreken als het misdrijf geen lichamelijke schade heeft veroorzaakt.

§ 2. Het in § 1 aan de procureur des Konings toegekende recht kan niet worden uitgeoefend wanneer de zaak reeds bij de rechtbank aanhangig is gemaakt of wanneer van de onderzoeksrechter het instellen van een onderzoek is gevorderd.

§ 3. De uitvoering van de opleiding geschiedt volgens het bepaalde van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschatting, het uitstel en de probatie, alsmede van de uitvoeringsbesluiten van die wet.

§ 4. Wanneer het misdrijf kosten van analyse of van deskundig onderzoek heeft veroorzaakt, mag geen terechtwijzing worden uitgesproken en mag de opleiding maar worden voorgesteld als de dader zich ertoe verbindt de kosten te betalen binnen de door de procureur des Konings vastgestelde termijn.

§ 5. Wanneer bijzondere verbeurdverklaring kan worden toegepast, verzoekt de procureur des Konings de dader van het misdrijf binnen een bepaalde termijn afstand te doen van de in beslag genomen voorwerpen die zijn eigendom zijn; indien bedoelde voorwerpen niet in beslag zijn genomen, kan de procureur des Konings de dader verzoeken ze af te geven op een bepaalde plaats.

§ 6. De strafvordering vervalt wanneer de terechtwijzing is uitgesproken of de dader de opleiding heeft gevolgd.

§ 7. Een afgevaardigde van de procureur des Konings staat de procureur des Konings bij tijdens de verschillende fasen van de in dit artikel bedoelde procedure. De afgevaardigde van de procureur des Konings voert zijn opdracht uit in nauwe samenwerking met de procureur des Konings, die op zijn activiteiten toeziet.».

Art. 4

In artikel 216ter van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1994 en gewijzigd bij de wetten van 7 mei 1999, 17 april 2002, 22 juni 2005 en van 27 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

4° l'intéressé a commis une infraction visée à l'article 22 de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs.

Le procureur du Roi ne pourra procéder au rappel à la loi que si l'infraction n'a pas causé de dommage corporel.

§ 2. La faculté accordée au procureur du Roi par le § 1er ne peut être exercée lorsque le tribunal est déjà saisi du fait ou lorsque le juge d'instruction est requis d'instruire.

§ 3. L'exécution de la formation se fait conformément aux règles fixées par la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation et les arrêtés d'exécution de cette loi.

§ 4. Lorsque l'infraction a donné lieu à des frais d'analyse ou d'expertise, il ne peut être procédé au rappel à la loi et la formation ne peut être proposée que si l'auteur s'engage à payer les frais dans le délai fixé par le procureur du Roi.

§ 5. Lorsqu'une confiscation spéciale peut être appliquée, le procureur du Roi invite l'auteur de l'infraction à abandonner, dans un délai déterminé, les objets saisis qui lui appartiennent ; si ceux-ci n'ont pas été saisis, le procureur du Roi peut inviter l'auteur à les remettre à un endroit déterminé.

§ 6. Lorsqu'il a été procédé au rappel à la loi ou lorsque l'auteur de l'infraction a satisfait à la formation, l'action publique est éteinte.

§ 7. Un délégué du procureur du Roi assiste le procureur du Roi dans les différentes phases de la procédure visée par le présent article. Le délégué du procureur du Roi effectue sa mission en collaboration étroite avec le procureur du Roi, qui a le contrôle de ses activités.».

Art. 4

À l'article 216ter, du même Code, inséré par la loi du 10 février 1994 et modifié par les lois du 7 mai 1999, du 17 avril 2002, du 22 juin 2005 et du 27 décembre 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1) in § 1, eerste lid, worden de woorden «artikel 216bis» vervangen door de woorden «artikel 216bis/1»;

2) in § 5 worden de woorden «artikel 216bis» vervangen door de woorden «artikel 216bis/1».

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968

Art. 5

In titel V, hoofdstuk II, van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) het opschrift van het hoofdstuk wordt vervangen door het volgende opschrift:

«Hoofdstuk II. Eventueel verval van de strafvordering»;

2) er wordt een afdeling 1, die artikel 65 omvat, ingevoegd, luidend als volgt:

«Afdeling I. De betaling van een som».

Art. 6

In titel V, hoofdstuk II, van dezelfde gecoördineerde wetten, wordt een afdeling II ingevoegd, luidend als volgt:

«Afdeling II. De terechtwijzing en de opleiding

Art. 65bis. — De strafvordering vervalt wanneer de procureur des Konings de terechtwijzing heeft uitgesproken of wanneer de dader van het misdrijf de in artikel 216bis/2 van het Wetboek van strafvordering bedoelde opleiding heeft gevolgd.».

Art. 7

In hoofdstuk IIbis, ingevoegd bij de wet van 7 februari 2003, worden de artikelen 65bis en 65ter respectievelijk de artikelen 65ter en 65quater.

1) au § 1er, alinéa 1er, les mots «216bis» sont remplacés par les mots «216bis/1»;

2) au § 5, les mots «216bis» sont remplacés par les mots «216bis/1».

CHAPITRE III

Modifications aux lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968

Art. 5

Au titre V, chapitre II, des lois relatives à la police de la circulation routière, coordonnées le 16 mars 1968, sont apportées les modifications suivantes:

1) l'intitulé du chapitre est remplacé par l'intitulé suivant:

«Chapitre II. Extinction éventuelle de l'action publique»;

2) il est inséré une section première, comprenant l'article 65, rédigée comme suit:

«Section première. Le paiement d'une somme».

Art. 6

Il est inséré dans le titre V, chapitre II, des mêmes lois coordonnées, une section II, rédigée comme suit :

«Section II. Du rappel à la loi et de la formation

Art. 65bis. — L'action publique est éteinte lorsque le procureur du Roi a procédé au rappel à la loi ou lorsque l'auteur de l'infraction a satisfait à la formation, visés à l'article 216bis/2 du Code d'instruction criminelle.».

Art. 7

Dans le chapitre IIbis, inséré par la loi du 7 février 2003, les articles 65bis et 65ter deviennent respectivement les articles 65ter et 65quater.

Art. 8

In de artikelen *65bis* (dat *65ter* wordt) en *65ter* (dat *65quater* wordt) van dezelfde gecoördineerde wetten, worden de woorden «*65bis*» vervangen door de woorden «*65ter*».

HOOFDSTUK IV

Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 9

In het tweede deel, boek I, titel VI, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt een hoofdstuk II^{ter} ingevoegd, luidend als volgt:

«Hoofdstuk II^{ter}. Afgevaardigde van de procureur des Konings

Art. 206quater. — De Koning benoemt per arrondissement een afgevaardigde van de procureur des Konings die ermee belast is de procureur des Konings tijdens de verschillende fasen van de in artikel 216bis/2 van het Wetboek van strafvordering bedoelde procedure bij te staan.

De voorwaarden voor benoeming tot afgevaardigde van de procureur des Konings worden bepaald bij koninklijk besluit.».

26 oktober 2007

Art. 8

Dans les articles *65bis* (devenant *65ter*) et *65ter* (devenant *65quater*) des mêmes lois coordonnées, les mots «*65bis*» sont remplacés par les mots «*65ter*».

CHAPITRE IV

Modification du Code judiciaire

Art.9

Il est inséré dans la deuxième partie, livre premier, titre VI du Code judiciaire, un chapitre II^{ter}, rédigé comme suit:

«Chapitre II^{ter}. Du délégué du procureur du Roi

Art. 206quater. — Par arrondissement, le Roi nomme un délégué du procureur du Roi chargé d'assister le procureur du Roi dans les différentes phases de la procédure visée à l'article 216bis/2 du Code d'instruction criminelle.

Les conditions pour pouvoir être nommé délégué du procureur du Roi sont déterminées par arrêté royal.».

26 octobre 2007

Valérie DE BUE (MR)
François BELLOT (MR)
Daniel BACQUELAINE (MR)